

Departementspromemorian Ett statligt identitetskort – Ju2026/01595

Tullverket har granskat promemorian mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket ställer sig generellt positivt till utredningens förslag. Det är välkommet att Tullverket kommer att få tillgång till fotografier både från pass och identitetskort. Tullverket är även positivt till förslagen om ändring i passlagen som ger myndigheten rätt att kontrollera biometriska uppgifter i pass och identitetskort vid gränskontroller. Möjligheten att, under vissa förutsättningar, använda automatiserad ansiktsjämförelse med hjälp av biometrisk identifiering i pass- och identitetskortsregistret för att identifiera misstänkta gärningsmän är positiv för Tullverkets brottsutredande verksamhet.

Regleringen om elektronisk tillgång till uppgifterna i pass- och identitetskortsregistret borde enligt Tullverket göras mindre detaljrik och mer teknikneutral. Teknikutvecklingen har förändrats och det kan vara svårt att särskilja direktåtkomst från andra sätt för elektroniskt utlämnande. Skillnaden i risk för intrång i den personliga integriteten har minskat. De säkerhetsåtgärder och andra risklindrande åtgärder som kan vidtas är idag mer utvecklade – även vid direktåtkomst. Tulldatalagen (2026:127) kan ses som förebild i detta avseende (se prop. 2025/26:88 s. 156–158 och de skäl som anges där). När Tullverket, som i det nu aktuella förslaget, ges direktåtkomst till uppgift om giltighetstid, men inte till ansiktsbilder, kan särregleringen dessutom medföra att det krävs två olika tekniska lösningar, vilket är resurskrävande både vid utveckling och användning.

Tullverket behöver direktåtkomst till ansiktsbilder i pass- och identitetskortsregistret. Ansiktsbilder används både i den brottsbekämpande verksamheten och i kontrollverksamheten, bl.a. i samband med fysisk kontroll, spaning och husrannsakan. Det kan till exempel gälla att hitta en person bland många andra vid ankommande trafik eller att identifiera en inresande person som saknar giltig resehandling. Tullverket gör många förfrågningar varje dag och det under dygnets alla timmar. Uppgifterna behöver heller inte alltid tas in i ett ärende och bearbetas, utan det handlar i stor grad om informationsförsörjning. Direktåtkomst är därför att föredra. Upplysningsvis och för jämförelse kan nämnas att Tullverket har direktåtkomst till körkortsfotografier (se 2 kap. 9 § samt 3 kap. 4 § 1 st vägtrafikdatalagen (2019:369)).

Vad gäller konsekvenser av förslagen kan Tullverket konstatera att endast Kustbevakningen nämns under avsnitt 12.4 *Konsekvenser för det allmänna*. Här borde motsvarande konsekvenser gälla även för Tullverket och andra myndigheter som med förslaget får tillgång till ansiktsbilder i pass- och identitetskortsregistret mm.

Tullverket noterar att det i avsnitt 5.5 anges att rubriken på handlingen ska vara "identitetskort" samtidigt som det i 2 kap. 2 § förslaget till lag om statligt identitetskort anges att identitetskortet ska ha beteckningen "statligt identitetskort". Tullverket har även noterat att begreppen "identitetskort" och "statligt identitetskort" används omväxlande i lagstiftningen. Det vore bra med en enhetlig begreppsanvändning.

Tullverket har inget i övrigt att invända mot förslagen som presenteras i promemorian.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Johan Norrman beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Renata Wallin. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Sofie Lindblom deltagit.

TULLVERKET

Johan Norrman

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen